

Cel 12: Zapewnić wzorce zrównoważonej konsumpcji i produkcji

Zrównoważona konsumpcja i produkcja są związane z promowaniem efektywnego zużycia energii i innych zasobów, trwałej infrastruktury, dostępu do podstawowych usług, godziwych miejsc pracy, w tym w sektorze środowiskowym oraz lepszej jakości życia. Korzystanie z takich wzorców pomaga przy realizacji planów rozwojowych, obniża koszty gospodarcze, środowiskowe i społeczne, wzmacnia konkurencyjność gospodarczą i ogranicza skalę ubóstwa.

Zrównoważona konsumpcja i produkcja dąży do tego, by 'dokonać czegoś lepiej i więcej przy użyciu mniejszych środków'. Prowadzi do zwiększenia korzyści netto z działalności gospodarczej poprzez zmniejszenie zużycia środków oraz zmniejszenia skali degradacji i zanieczyszczeń, jednocześnie poprawiając jakość życia. Dotyczy ona wszystkich – przedsiębiorców i konsumentów, decydentów, badaczy i naukowców, sprzedawców, mediów, organizacji współpracy rozwojowej i innych.

Zrównoważona konsumpcja i produkcja wymaga systematycznego podejścia i współpracy podmiotów uczestniczących w całym łańcuchu dostaw, począwszy od producentów, a skończywszy na konsumentach. Proces ten zakłada prowadzenie działań edukacyjnych i innych dla konsumentów, mających podnieść ich świadomość na temat zrównoważonej konsumpcji oraz związanym z nią stylem życia poprzez m.in. prowadzenie akcji informacyjnych na temat standardów i oznakowania produktów, czy też angażowanie konsumentów w kwestie zamówień publicznych.

Zadania

- Wdrożyć dziesięcioletnie programy dotyczące zrównoważonej konsumpcji i produkcji dla wszystkich krajów, przy czym kraje rozwinięte powinny tym działaniom przewodzić, z uwzględnieniem stopnia rozwoju i możliwości krajów rozwijających się.
- Do 2030 roku zapewnić zrównoważone zarządzanie i efektywne zużycie zasobów naturalnych.
- Do 2030 roku zmniejszyć o połowę globalną ilość marnowanej żywności per capita w sprzedaży detalicznej i konsumpcji, zmniejszyć straty żywnościowe w procesie produkcji i dystrybucji, w tym straty powstałe podczas zbiorów.
- Do 2020 roku zapewnić stabilne i ekologiczne zarządzanie chemikaliami i wszystkimi odpadami podczas ich całego cyklu życia, w zgodzie z ustaleniami międzynarodowymi. Znacząco zmniejszyć poziom tych substancji w powietrzu,

wodzie i glebie, tym samym minimalizując ich negatywny wpływ na zdrowie człowieka i środowisko.

- Do 2030 roku istotnie obniżyć poziom generowania odpadów poprzez prewencję, redukcję, recykling i ponowne użycie.
- Zachęcać przedsiębiorstwa, w szczególności te duże i międzynarodowe, do wdrażania praktyk w zakresie zrównoważonego rozwoju i uwzględniania informacji na ten temat w swoich cyklicznych raportach.
- Promować praktyki w zakresie zrównoważonych zamówień publicznych, zgodne z polityką i priorytetami krajowymi.
- Do 2030 roku zapewnić dostęp do istotnych informacji i podnieść świadomość wszystkich ludzi na całym świecie w zakresie zrównoważonego rozwoju i stylu życia w zgodzie z naturą.
- Wspierać kraje rozwijające się we wzmacnianiu ich zdolności naukowych i technologicznych dążących do utworzenia bardziej zrównoważonych wzorców konsumpcyjnych i produkcyjnych.
- Rozwijać i wdrażać narzędzia monitorujące wpływ zrównoważonego rozwoju na zrównoważoną turystykę tworzącą miejsca pracy oraz promującą lokalną kulturę i produkty.
- Zracjonalizować nieefektywne subwencje na paliwa kopalne, sprzyjające ich zbędnemu zużyciu, poprzez usunięcie nieprawidłowości rynkowych, zgodnie z uwarunkowaniami krajowymi, w tym poprzez restrukturyzację podatków i stopniowe wycofywanie szkodliwych dotacji tam, gdzie one występują, odnotowując ich wpływ na środowisko, w pełni biorąc pod uwagę specyficzne potrzeby i uwarunkowania krajów rozwijających się oraz minimalizować możliwy niekorzystny wpływ na ich rozwój, w sposób który chroni ubogie i narażone społeczności.

Fakty

- Każdego roku szacunkowo jedna trzecia całej produkcji żywności – tj. 2,3 miliarda ton żywności o wartości około 1 biliona USD – jest wyrzucana przez konsumentów i handlowców do śmieci, lub ulega niszczeniu i zepsuciu w wyniku złych warunków transportowych lub podczas zbiorów.
- Gdyby ludzie na całym świecie korzystali z energooszczędnych żarówek, zaoszczędzono by 120 miliardów USD rocznie.
- Jeśli, zgodnie z szacunkami, populacja świata do 2050 roku wzrośnie do 9,6 miliarda, to do prowadzenia dotychczasowego stylu życia będziemy potrzebować bogactw naturalnych w ilościach odpowiadających trzykrotności zasobów naszej planety.

Woda

- Mniej niż 3% światowych zasobów wody nadaje się do picia, z czego 2,5% to zamrożona woda na Antarktyce, Arktyce i w lodowcach. Tylko 0,5% pitnej wody jest wykorzystywana na potrzeby ludzi i ekosystemów.
- Człowiek zanieczyszcza wodę szybciej niż przyroda jest w stanie ją oczyścić w drodze recyklingu, w rzekach i jeziorach.
- Ponad 1 miliard ludzi na świecie nadal nie ma dostępu do wody pitnej.

- Nadmierne zużycie wody przyczynia się do globalnych napięć związanych z jej brakiem.
- Woda występująca w przyrodzie nic nie kosztuje, lecz infrastruktura potrzebna do jej dostarczania jest droga.

Energia

- Pomimo rozwoju technologii promujących efektywne korzystanie z energii, jej zużycie w krajach OECD wzrośnie o 35% do roku 2020. Energia wykorzystana w celach komercyjnych i mieszkalnych to drugi największy, po transporcie, obszar jej globalnego zużycia.
- W 2002 roku rynek samochodowy w krajach OECD składał się z 550 milionów pojazdów, z czego 75% stanowiły samochody prywatne. Przewiduje się, że do 2020 roku liczba samochodów prywatnych wzrośnie o 32%. W tym samym czasie wzrośnie wskaźnik przejechanych kilometrów o 40%, a liczba przelotów samolotowych potroi się.
- Gospodarstwa domowe pochłaniają 29% globalnej energii i przyczyniają się do emitowania 21% dwutlenku węgla.
- W 2013 roku źródła odnawialne wytworzyły jedną piątą zużytej energii na świecie.

Żywność

- Nie tylko produkowanie żywności wywiera duży wpływ na środowisko (rolnictwo, przetwarzanie żywności). Również gospodarstwa domowe, poprzez wybór produktów żywnościowych, sposobu odżywiania się i przyzwyczajenia wpływają na swoje otoczenie, ilość konsumowanej energii i marnotrawionej żywności.
- Każdego roku marnotrawi się 3 miliardy żywności, podczas gdy na świecie 1 miliard ludzi cierpi z powodu niedożywienia, a kolejny miliard głoduje.
- Nadmierna konsumpcja żywności szkodzi naszemu zdrowiu i środowisku.
- 5 miliardów ludzi na świecie ma nadwagę lub cierpi na otyłość.
- Degradacja ziemi i obniżająca się urodzajność gleby, niezrównoważone zużycie wody, nadmierne rybołówstwo i degradacja środowiska morskiego – to wszystko zmniejsza zdolność środowiska naturalnego w zakresie zapewnienia nam żywności.
- W skali globalnej sektor żywnościowy pochłania 30% skonsumowanej energii i odpowiada za 22% całkowitej emisji gazów cieplarnianych.

